

Мазурик Василь

здобувач третього рівня вищої освіти «доктор філософії»,
Західноукраїнський національний університет

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ У ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Цифровізація економіки суттєво змінює парадигму прийняття управлінських рішень, зокрема в інвестиційній сфері, де традиційні підходи до аналізу поступово витісняються алгоритмізованими та автоматизованими процедурами. Зростання обсягів доступних даних, підвищення швидкості їх обробки, а також широке впровадження цифрових технологій у корпоративне середовище вимагають використання сучасних інформаційно-аналітичних платформ (ІАП), здатних забезпечити релевантну, своєчасну й інтегровану інформацію для підтримки інвестиційних рішень. У нових умовах мінливої ринкової кон'юнктури, геополітичної турбулентності та високої волатильності капіталовкладень саме ІАП формують цифрову інфраструктуру інвестування, поєднуючи переваги хмарних обчислень, машинного навчання, Business Intelligence та когнітивної аналітики. Актуальність дослідження обумовлена необхідністю удосконалення інструментарію прийняття інвестиційних рішень, орієнтованого на точність, швидкість, масштабованість і здатність до адаптації в реальному часі.

ІАП поєднують можливості інтеграції даних з внутрішніх інформаційних систем підприємства (ERP, CRM, SCM), зовнішніх ринкових джерел (фондові біржі, макроекономічні бази, інформаційні агентства), а також публічних регуляторних платформ, формуючи єдине цифрове середовище для обґрунтованого прийняття рішень. Вони забезпечують збір, агрегацію, очищення, нормалізацію та уніфікацію даних, необхідних для формування комплексного інвестиційного досьє. На основі інтерактивних інтерфейсів і модульної архітектури ІАП дозволяють оперативно генерувати сценарні моделі, здійснювати аналіз чутливості ключових параметрів, прогнозувати грошові потоки та фінансові ризики з урахуванням реального часу. У стратегічному аспекті такі платформи підтримують визначення стратегічних пріоритетів, формування оптимального інвестиційного портфеля, балансування ризиків і доходності, а також динамічну переоцінку інвестиційного потенціалу за умов змін зовнішнього середовища.

Сучасні ІАП дедалі частіше інтегрують алгоритми штучного інтелекту, машинного навчання та нейронних мереж, що дозволяє переходити від класичної описової аналітики до діагностичної, прогнозової та навіть прескриптивної (рекомендаційної) аналітики. Це дає змогу моделювати складні залежності між ринковими факторами, рівнем ризику, часовою вартістю грошей, інфляційними очікуваннями, а також поведінковими патернами інвесторів. Когнітивні системи підтримки прийняття рішень, побудовані на основі знанневих графів і семантичного аналізу, можуть не лише оцінювати ефективність інвестицій *ex post*, але й формувати *ex ante* рекомендації щодо найоптимальніших стратегій розміщення капіталу в умовах нестабільності. Це особливо актуально в умовах воєнного стану, енергетичних криз чи логістичних розривів, коли необхідна висока адаптивність аналітичних моделей до зовнішніх збурень.

Окрему дослідницьку цінність становить аналіз функціоналу провідних BI-систем (зокрема Power BI, Tableau, Qlik Sense, Oracle Analytics Cloud, SAP Analytics Cloud), які забезпечують високий ступінь візуалізації, інтерактивності та автоматизації аналітичного процесу. Завдяки дашбордам, drill-down механізмам, картограмам і heatmap-відображенням, ІАП дозволяють формувати не лише аналітичну, а й стратегічну панораму інвестиційної діяльності, що адаптується до змін пріоритетів у реальному часі. При цьому важливим стає не лише технічне впровадження платформи, а й її інтеграція в систему корпоративного управління: через налаштування прав доступу, зон відповідальності, центри витрат і ключові показники ефективності (KPI). Такий підхід трансформує роль фінансової аналітики — від допоміжної до стратегічної функції, що впливає на корпоративні інвестиційні рішення, забезпечуючи прозорість, обґрунтованість та довгострокову економічну ефективність.

На практиці інформаційно-аналітичні платформи стають фундаментом реалізації концепції *data-driven investment management*, коли кожне рішення базується на системно агрегованих, достовірних та релевантних даних. Вони дозволяють підприємствам здійснювати постійний моніторинг ефективності інвестиційних проєктів, проводити динамічну ревізію стратегічних пріоритетів, формувати індикатори раннього попередження щодо порушень інвестиційної логіки. Інтеграція ІАП з цифровими інструментами фінансового моніторингу, системами контролінгу, ESG-аналітики та цифрової трансформації відкриває нові можливості для комплексного управління вартістю підприємства. Така трансформація інвестиційного управління забезпечує зниження транзакційних витрат, підвищення адаптивності інвестиційної політики до змін зовнішнього

середовища та покращення комунікації між фінансовими й операційними підсистемами підприємства.

Отже, в умовах цифрової економіки інформаційно-аналітичні платформи набувають ролі не лише технічного засобу обробки даних, а й стратегічного активу, що формує нову парадигму управління інвестиційною діяльністю. Вони забезпечують інтеграцію рішень, гнучкість управлінських підходів, підвищення обґрунтованості стратегій та їх адаптивність до кризових умов. Перспективні напрями подальших наукових досліджень варто спрямувати на розробку методик оцінювання ефективності ІАП у контексті інвестиційного менеджменту, створення цифрових моделей синхронізації аналітичних платформ із стратегічним плануванням підприємств, а також на використання інтелектуальних систем у межах концепції сталого інвестування та фінансової резиліентності. В умовах високої турбулентності зовнішнього середовища саме такі цифрові інструменти створюють потенціал для формування інноваційних інвестиційних моделей, що базуються на синергії науки, технологій та управлінських інтуїцій.

Список використаних джерел

1. Белова І., Ярошук О., Гомотюк А. Розвиток процесів цифровізації в ЄС: перспективний досвід для України. Економічний аналіз. 2023. Т. 33, № 1. С. 180–191.
2. Белова І., Гомотюк А., Ярошук О. Цифрова трансформація управлінських та бізнес-процесів в Україні під час воєнного стану. Економічний аналіз. 2024. Том 34. № 1. С. 42-52.
3. Ярошук, О. В. Ризик-менеджмент в управлінні капіталом підприємства. Економічний аналіз. 2012. Том 11. № 1. С. 460-466.
4. Horngren C. T., Sundem G. L., Stratton W. O. та ін. Introduction to Management Accounting. Pearson Education, 2022.
5. Saaty T. L. Decision Making for Leaders: The Analytic Hierarchy Process. RWS Publications, 2008.